

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Иванка Влаева

Югозападен университет „Неофит Рилски“

за дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

по докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“

на доц. Малина Любенова Малинова

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“

на тема „ТЕМАТА НА МИСТИЧНАТА ЛЮБОВ В КЛАВИРНИЯ ЦИКЪЛ

„ДВАДЕСЕТ ПОГЛЕДА КЪМ МЛАДЕНЕЦА ИИСУС“ ОТ ОЛИВИЕ МЕСИАН“

с научен ръководител проф. д-р Юлиан Куюмджиев

Малина Любенова Малинова е музикант със значителен опит и достижения в областта на педагогиката и изпълнителското изкуство. Тя учи в Средно музикално училище, гр. Пловдив и се дипломира със специалност „Пиано“. След това продължава образованието си и завършва Инструменталния факултет на БДК (сега ДМА „Проф. Панчо Владигеров“), София. Дългогодишната ѝ педагогическа работа е в СМУ, гр. Пловдив (1981-1984) и след спечелен конкурс от 1984 – във ВМПИ/АМТИИ. От 2010 е доцент по пиано към Катедра „Пиано и акордеон“ в АМТИИ. Малина Малинова е осъществила много концерти и звукозаписи като солист и камерен изпълнител в България и в чужбина. Нейните научни публикации са свързани с клавиърната музика и с музикалната психология. Има награди за високи изпълнителски постижения. Участва във фестивали и научни форуми.

Натрупаните умения и опит на докторантката са много добра основа за успешното разработване на дисертацията. Изпълнени са минималните национални наукометрични изисквания. Документацията и материалите по дисертационната процедура са пълни и достатъчни.

Дисертационната тема е нова и актуална като представя важна изпълнителска проблематика. Дисертационният труд е с обем 222 страници. Той е структуриран в увод, три глави, заключение, библиография и две

приложения. В текста са включени нотни примери, таблици и фигури. Използвани са 86 източници на латиница и на кирилица.

В увода се обосновава необходимостта и актуалността на темата на дисертацията. Обектът и предметът на изследване са формулирани ясно. Точно е определена изследователската цел – анализиране на аспектите на „мистичната любов“ като фундамент в теологичната концепция на Оливие Месиан и нейното претворяване в музикално му творчество, от която произтичат поставените задачи и необходимата методика.

Първа глава „Началото на времето“ представя ранния творчески период на Оливие Месиан. Подробно и с богата фактология се очертава историческият контекст и творческата среда, в която се оформя музикантът, неговите търсения, предпочитания и реализации до средата на XX век. Важен е анализът на събитията и творческото обкръжение, които влияят върху създаването на определен вид клавирна музика. Специално внимание се отделя на клавирния цикъл „Двадесет погледа към младенеца Иисус“, който е базисен за дисертационното изследване.

Във Втора глава от дисертацията „Светлината на вярата“ се анализират няколко ключови проблема. В нея се представя религиозната концепция на Месиан и теолозите, чиито идеи съдействат за нейното оформяне. Анализира се съчинението „Техника на моя музикален език“ на композитора от философско-естетическа и технологично-композиционна гледни точки. Във фокуса на изследването е и синестезията на композитора, както и нейното влияние за създаване на характерен музикален език.

Трета глава „Пред олтара на Мистичната любов“ е централна в дисертацията. В нея се анализират естетическите и религиозно-философските източници, довели до създаване на клавирния цикъл „Двадесет погледа към младенеца Иисус“. Тук много ценни са наблюденията върху нумерологичната символика - ключова за конфигурацията и тълкуването на музикално претворените „Погледи“. Своеобразна кулминация в изследването е анализът на четирите основни теми в творбата и на тяхната свързаност с „Погледите“.

Заклучението обобщава важни изводи, до които достига докторантката в изследователската си работа. В него се потвърждава тезата, че „темата на мистичната любов“ е фундаментална за разбирането на идейния смисъл и на концепцията в клавирния цикъл „Двадесет погледа към Младенеца Иисус“.

Приносите на дисертационния труд може да се систематизират в няколко посоки. Настоящата дисертация е първото българско теоретично изследване за Оливие Месиан в религиозно-философски аспект. В дисертационния текст се анализират и характеристиките на творческия процес, свързани със синестезията на композитора. Особено ценно е, че се осъществява многостранно и детайлно изследване на клавирния цикъл „Двадесет погледа към Младенеца Иисус“ на Оливие Месиан, което е фокусирано върху „тема на мистичната любов“ с нейните теологични интерпретации, символни значения и музикален език.

Авторефератът достоверно и пълно представя дисертационния труд. Четирите публикации по темата на дисертацията са достатъчни и извеждат важни изследователски достижения.

Дисертацията е иновативна, цялостна и завършена. Тя показва задълбочено познаване и съответствие на избраната тема, следва логиката в изследването и решава успешно поставените цел и задачи. Така отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и минималните национални наукометрични изисквания. Значима е както за теоретично, така и за практическо осмисляне на клавирното творчество на Оливие Месиан чрез знакови произведения. Затова може да се използва за по-добро разбиране и изпълнение на изследваните произведения. Отчитам актуалността и приносите на дисертационния труд и убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Малина Любенова Малинова образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

София, 2 август 2023 г.

проф. д-р Иванка Влаева